

**ECCLESIASTICAE || DISCIPLINÆ || LIBRI SEX: || DE
CANONICA ET MO- || nastica Disciplina collapsa
restau- || randa, pristinoque nitori || restituenda. ||**

Schulting, Cornelius

Coloniae Agrippinae, 1599

VD16 ZV 14233

6. Disciplina Philosophica Ciceroniana illustrat à simili Disciplinam
Ecclesiasticam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63372)

ipsi tanquam vasa inaurantur. Plinius lib. 37. cap. 3. vniones, quod capite circumferuntur, gemmæ digitis, in omnibus denique alijs vitijs ostentatio, aut vsus placet, in succinis deliciarum tantum conscientia. Domitius Nero in cæteris vitæ suæ portentis capillos quoque coniugis suæ Popæ in hoc nomen adoptauerat, quodam etiam carmine succina appellando. Et quoniam nullis vitijs desunt preciosa nomina, ex eo tertius quidam hic colos coepit expeti à matronis.

CAPVT VI.

Disciplina Philosophica Ciceroniana accommodata ad similitudinem Ecclesiasticæ reformationis.

COLlegi ex operibus Ciceronis varias sententias huc pertinentes, ac imprimis ex epistolis. epistola 4. Non prius desinit humanum genus in malis versari, quam aut homines rectè verèque philosophantes Rerumpub. gubernatione adepti fuerint, aut hi, qui gubernant, diuina quadam sorte philosophentur. Homo consulens ægroto, & circa victum intemperato, imprimis hoc suadere debet, vt modum viuendi mutet, & si ægroto in hoc obediat, tum alia illi iam ad medelam conferre.

Ex audacia mala omnibus omnia & radicitus hærent & pullulant, & in posterum producunt fructum ijs qui nascuntur, amarissimum. Audacia omnem Disciplinam perdit & peruertit.

Epistola 8. In Disciplina vt in seruitute & in libertate.

bertate, si modum obserues, bona est, si modum excedas mala. Lex Disciplinæ hominibus temperatis Deus quidam est.

Epistola 9. Per omne tempus sapientiam morum ad Philosophiam spectantiū imprimis exerceo. Vbi septimum annum expleuerit puer, adhibentur custodes, magistri, critici pro disciplina. Quis beatus esse posset vulgi viuens arbitrio? Populus ingratus, morosus, crudelis inuidus, immodestus, vt qui sit ex colluue turbæ & stultis insolentibus collectus.

In Locis vbi seruetur stricta Disciplina vestibula ferreis claustris atq; clauib. obfirmata sint.

Gravitas morborum facit, vt Disciplinæ medicina egeamus.

Grauius ægrotant ij, qui cum morbo leuati videntur, in eundem de integro incidunt.

Graues esse solent offensiones ex grauib. morbis, si qua culpa commissa est.

Respubl. duabus ancoris continetur præmijs & pœnis Disciplinæ. Nulla remedia, quæ vulneribus adhibentur, tam faciunt dolorem quam quæ salutaria sunt.

Sit erranti medicina Confessio.

Ex lib. 1. epistolarum ad Atticum.

Alius frenis eger, alius calcaribus. Est ars difficilis rectè Rempub. & Disciplinam administrare. Maius imperium à minori rogari non est ius. Desperatis Hippocrates vetat adhibere medicinam.

Sui cuique mores fingunt fortunam in Academicis.

Sf 2

micis.

micis questionibus. Ex vna virtute vita omnis est apta.

Ex finibus bonorum & malorum Sapiencia ars viuendi putanda est, qua præceptrice in tranquillitate viui potest, omnium cupiditatum ardore restincto.

Animi conscientia impij excruciantur, tum etiam poenæ timore, qua aut afficiuntur, aut semper in metu sunt, ne aliquando afficiantur.

Moderator Cupiditatis pudor. Viuendi ars est prudentia Vitia sunt vitiorum contraria.

Ex Tusculanis questionibus.

Philosophia & Disciplina medentur animis. Ut ager quamlibet fertilis, sine cultura fructuosus esse non potest: sic sine Disciplina animus. Qui tollunt Disciplinam omnes virtutis neruos elidunt. Virtutis Magistri Prælati Ferre dolorem, contemnere vulnus, consuetudo docet.

Nullum theatrum virtuti conscientia maius. Animi medicina Canones Disciplina Nimiū refecari oportet Vitiorum expultrix, virtutis indagatrix Disciplina Magistra morum & Disciplina philosophia est.

De Natura Deorum. Lex est recti præceptio prauique depulsio.

Rectè factis præmia existant & peccatis supplicia.

Ne in regnis quidem reges omnia minima curant.

De Diuinatione. Iuuentus omnium opibus refrenanda & coercenda est. In rebus seueris non est iocandi locus. Ex libris de Legibus. Ex intima philo-

philosophia & Theologia morum haurienda Disciplina.

Canonicae leges iubent facienda & prohibent contraria.

Lex est recta ratio in iubendo & vetando.

Voluptas imitatrix boni omnium malorum est mater.

Vitiorum emendatrix lex est commendatrix virtutum.

Multos diuini supplicij metus à scelere reuocauit. Animi labes nec diuturnitate euanescit, nec manibus elui potest Magistratus lex est loquens, lex mutus magistratus.

Magistratibus opus est, sine quorum prudentia Ecclesiastica Disciplina non potest administrari.

Omni vitio carere canonice praelatus debet. Ut cupiditatibus Principum insici solet ciuitas. sic emendari continentia & corrigi.

Qualescunque Ecclesiae praelati erunt, talis & Ecclesia erit.

Vitiosi Praelati plus exemplo, quam peccato nocent. In suo vitio quisque plectatur, vis capite, auaritia mulcta, honoris cupiditas ignominia san-
ciatur.

Ex lib. 1. Officiorum.

In officio excolendo sita est omnis honestas, in negligendo turpitudine. Praeceptis in omnes partes vsus vitae confirmari debet.

Est puniendi in iustitia tenendus modus.

Sine feueritate administrari Ecclesia non potest.

Prohibenda ira in puniendo. Suum quisque non sciat ingenium & acrem, se vitiorum & bonorum

ss 3

suo-

*Cicero in
Consolatione
de morte
Tulliae fi-
liae.*

*Verum illud
est nullam
animo maio-
rem pestem
vna remissio-
ne posse ob-
tingere, qui
se intentus*

est seque ad
resistendum
parat omnia
sustinet pon-
dera omnia
vel firmissi-
ma tormēta
facile disci-
pit ac depel-
lit, ac remis-
sione ener-
uatus & ef-
feminatus
ita deprimi-
tur, ut se ad
æquitatem
nequeat ex-
tollere.

suorum iudicem præbeat. Ineuntis ætatis insci-
tia senum constituenda & regenda prudentia est.
Prælati gerit personam Ecclesiæ. Magis cerni-
mus in nobis, quam in alijs, si quid delinquitur.

Ex lib. 2 Officiorum.

Malus custos diuturnitatis metus, contraque
benevolentia si delis est vel ad perpetuitatem. Vo-
luptates blandissimæ Domini sæpè maiores par-
tes animæ à virtute detorquent. Qui adipisci ve-
ram gloriam vult iustitiæ fungatur officijs.
Avaritia teterrimum vitium in Republ. & Di-
sciplinam administrantibus. Ex lib. 3. Officiorum
Pono personam amici cum induo iudicis. Nos
veræ germanæque Disciplinæ solidam & expref-
sam effigiem nullam tenemus, umbra & imagi-
nibus utimur, eas ipsas utinam sequeremur.

Ex Loelio seu de Amicitia.

Tristitia & in omni re nimia seueritas absit. Di-
spares mores disparia studia requirunt. Moni-
tio acerbitate, obiurgatio contumelia careat.

Ex Libello de Senectute.

Aptissima sunt arma senectutis artes exercita-
tionesque virtutum, quæ in omni ætate cultæ, cum
multum diu vixeris, mirificos adferunt fructus.
Senes adolentes ad omne officij munus in-
struant. Agro bene culto nihil potest esse, nec vsu
vberius, nec specie ornatus. Ex Orationibus Ci-
ceronis. Vita rustica diligentia, iustitiæ magistra
est. Roma ob virtutem omnibus nationibus im-
perat, & in ea virtus plurimum potest.

Ecclesia seu Respubl. sine metu & seueritate ad-
ministra-

ministrari non potest. Qui canones Disciplinae tollit, vincula reuellit, non modo iudiciorum, sed etiam utilitatis vitaeque communis. Ut vestigalia sic & Disciplina nerui artusque Reipublicae. Auctoritas in Disciplina multum valet. Pro Archia poeta Parricidarum efferatus furor alitur impunitate diuturna. Si leges & canones non valerent iudicia non essent, supplicium & poena peccati. Non cognoscere leges est furere. Maxima illecebra peccandi impunitatis spes. Omne malum nascens facile opprimitur, inueterantū fit plerumque robustius. Summi gubernatores in magnis tempestatibus à vectoribus admoneri solent. Omnia iura dissoluit qui Disciplinam tollit. Omnis portus poenitentiae mutatio consilij. Oratio moribus consonet. Non procacitate linguae vitae sordes eluuntur. In istum tanquam voraginem coenum omnium vitiorum excessit.

CAPVT VII.

De Disciplina Platonica ad Disciplinam Ecclesiasticam ex eius libris accommodata.

Marsilius Ficinus in epistola ante Platonis opera ex epistolis Ciceronis. Hæc sunt apud Platonem scripta diuinitus. Quales in Republ. Principes sunt & Prælati, talia reliqua solere esse membra.

Ex Theage Platonis.

Filiorum plantatio patribus facillima existit, educatio autem & Disciplina difficillima & plena timoris. Non est diuinius quicquam, de quo

ſf 4

quis